

02
2016

letnik VII

brezplačnik Muzeja novejšje zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

V Otroškem muzeju Hermanov brlog je vse do konca leta 2017 na ogled razstava Herman Lisjak vodi po vodi.

Iz muzeja na ulico, z ulice
v muzej

MnZC svoje ponudbe ne omejuje zgolj na muzejske prostore, temveč z njo stopa tudi izven svojih zidov. Gre predvsem za teme, ki so del kolektivnega spomina prebivalcev Celja različnih generacij.

>> 6

Stane Rozman

Direktor PMC, predsednik AD Klavdivar in pooblaščenec župana MOC je spregovoril o aktualnih razstavnih in drugih projektih Pokrajinskega muzeja Celje v letu, ki se počasi izteka.

>> 5

Nove najdbe v PMC

V Pokrajinskem muzeju Celje bodo od 1. decembra 2016 dalje na ogled izjemne, nedavno pridobljene nove najdbe, med njimi bronasta čelada in kavljasta pasna spona iz 5./4. st. pr. n. št.

>> 3

Uralte Gnädige

Darja Pirkmajer,
univ dipl.
arheol.,
Pokrajinski
muzej Celje

Foto Nataša Žmaher

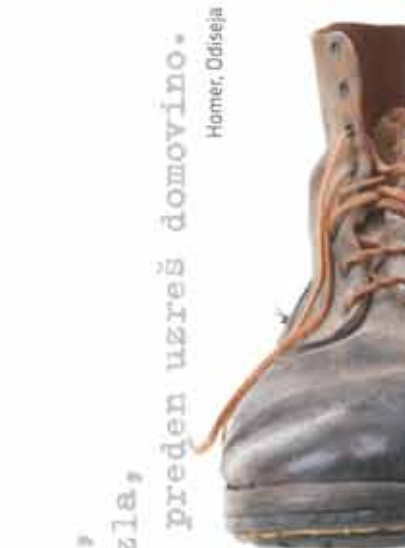
Še trenutek, dva pa se zbudim kot »penzionistka«. Če bi bilo drugače in bi živeli v stabilni državi, bi verjetno delala še nekaj let. Vsake oči ne vidijo enako, kaj je narobe in kaj prav v naši sredini, poleg tega je kultura zelo občutljiva stvar, za ene »zlo«, za druge »raj«, za ene nepotrebno požiranje denarja, za druge višek stiskaštva ... In kje sem v tej kolobociji jaz? Skušam razumeti obe strani, toda nekaterih »nebuloz« pač zdrav občan čistih misli ne more požreti. Ob odkritju je odlično ohranjena oktogonalna starokrščanska krstilnica iz 4./5. stoletja presešla vsa pričakovanja. Zdelo se je, da mestni očetje razumejo potrebo po njeni subtilni prezentaciji, kar pa žal zaradi po vezah izbranega arhitekta ni uspelo. Krstilnica je še vedno enako pomembna kot nekoč in človek bi pričakoval, da bo primerno predstavljena. Skrita je med bicikli in preprano ženitno robo, ovešena z nepotrebno navlako in kljub velikokratnemu opozarjanju lastniku (občini Celje) ni uspelo rešiti problema. Zgražajo se turisti, zgražamo se Celjani, pa nič ...

Smo mesto z rimskim kapitolijem, svetišči, štirimi cesarskimi torzi, kar dvema gradovoma, Celjskim stropom in še čem ... A kapitolij je pokopan pred vhomom v občinsko stavbo; Herkulovo svetišče se ruši in razpada; cesarji, ki pričajo o nekdanji veličini mesta, nemo strme na nekončano Knežjo palačo; srednjeveške fasade skrivajo moderni ometi; Celjski strop »čaka« na zunanjo ureditev Grofije; muzejsko gradivo ni pospravljeno v davno načrtovanem depoju ... in nad mojo »bivšo« pisarno še vedno hrumijo plesni koraki ...

Lahko bi tudi veliko pohvalila, a dokler je bolj pomembno, da se več govori o preselitvi TIC-a v nove prostore kot o odlični prezentaciji rimske vile z mozaikom, me vse mine ...

Najbolje bo, da se umaknem v svoj mali raj, med vinograde in ljudi zdrave kmečke pameti.

museum of recent history | celje
mnzrc
muzej novejšezgodovine | celje

Toda, ko vedel bi to,
kaj vse ti je sojeno s potjo,
koliko skusil boš zla,

še preden uzreš domovino.

POTLOMOV

razstava Celje, 15. november 2016 - 8. februar 2017

EM
MUSEUM OF RECENT HISTORY
ZGODOVINE ALTERNATIVE

mnzrc

muzej novejšezgodovine | celje

Muzej novejšezgodovine Celje, Prešernova ulica 17, Celje

Stalna razstava **Živeti v Celju, Otroški muzej Hermanov brlog, Zobozdravstvena zbirka Fotoatelje in galerija Pelikan**, Razlagova ulica 5, Celje

Odprto: torek-petek od 9.00 do 17.00 (Fotografski atelje do 13.00), sobota od 9.00 do 13.00, nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00
Zaprto: ob ponedeljkih, 1. januar, velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november, 25. in 31. december

Stari pisar, Prešernova ulica 20, Celje
Klobučarska delavnica, Glavni trg 17, Celje (oboje: ogled po predhodni najavi)

Občasne razstave: **Herman Lisjak vodi po vodi** (do marca 2017), **Otroci v Pelikanovem objektivu** (Fotoatelje in galerija Pelikan, 20. april - 31. december 2016), **Pripovedi neulovljivih zgodb / Ljubica Ratkajec Kočica** (4. oktober - 6. november), **Pot domov** (15. november 2016 - 8. februar 2017)

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturnozgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Etnološka razstava, Alma M. Karlin Poti, Lapidarij**
Občasne razstave: **Se spomnite Thee? Slikarka, pastorjeva hči, sestra po duši Alme M. Karlin**
Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8, Celje

Stalna razstava: **Celeia - mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd** (prazgodovinski del nove stalne arheološke razstave)
Občasna razstava: **Boj za dediščino (1456-1461)**

Odprto: marec-oktober; torek-nedelja od 10.00 do 18.00 ure, zaprto: ob ponedeljkih in praznikih

november - februar; torek-petek od 10.00 do 16.00, sobota od 9.00 do 13.00, zaprto: ob ponedeljkih, nedeljah in praznikih

www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

21. oktober 2016

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšezgodovine Celje in Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: dr. Tonček Kregar in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija Počivavšek, Stane Rozman, Barbara Trnovec, Urška Ženko, mag. Damir Žerič

Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Računalniški prelom: Počivašek, d.o.o.

Lektoriranje: Spela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik, ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju najširše javnosti z delom muzejev

Jeans generacija

Jeans generacija je nova družabna stran na Facebooku, namenjena celjski popularni kulturi – vse od kavbojk pa do mobitela. Stran je del širše raziskave, ki bo v prihodnjem letu rezultirala kot pregledna razstava. Na strani bomo tedensko objavljali kratke videoprispevke z YouTuba, s katerimi bomo predstavljali različna obdobja in akterje celjske popularne kulture. Spremljajte nas, všečkajte, komentirajte, delite naše prispevke in svoje spomine ter pomagajte k čim bolj celostnemu pogledu na celjsko popularno kulturo. **S. W.**

www.facebook.com/CeljskaPopularnaKultura

Ljubica Ratkajec Kočica

Likovna umetnica, keramičarka, kiparka in oblikovalka, rojena 1935 v Zagrebu, se nam na razstavi Pripovedi neulovljivih zgodb predstavlja s 16 keramičnimi skulpturami in 13 slikami v pastelu in vosku. Ženske podobe v glini so njena kiparska prepoznavnost, s katero se srečujemo že vrsto let. Nabito polna, elegantno razgibana in zaobljena ženska telesa, oblikovana v najrazličnejših pozah in položajih, so prežeta z energijo in vitalnostjo življenja. V samosvojem slikarskem izrazu pa so se ujele njene življenjske izkušnje in temperament. Razstava je na ogled do 6. novembra.

B. G. Z.

Klepetulje.

Fototeba Muzeja novejšje zgodovine Slovenije

Pot domov

V novembru bomo v galeriji MnZC gostili razstavnini projekt Muzeja novejšje zgodovine Slovenije. Osnova razstavne pripovedi so osebne izkušnje vojne in zgodbe o povratku. Vojne so prebivalcem slovenskega ozemlja v dvajsetem stoletju bistveno spremenile življenjski ritem. Prisluhni sočloveku, spoštovati njegovo drugačnost in razumeti različne izkušnje je bil eden od ciljev razstavnega projekta, ki je o vojnah, dvajsetem stoletju in slovenski zgodovini spregovoril na drugačen način. V Celju bomo v sklopu tega projekta predstavili sedem dodatnih zgodb. **D. J.**

Bildarchiv, Österreichische Nationalbibliothek

Ogrski kralj Ladislav na smrtni postelji.

Boj za dediščino Celjskih (1456–1461)

9. 11. 2016 bo minilo 560 let od izumrtja rodbine grofov in knezov Celjskih. Izumrtju je sledil več let trajajoči boj med številnimi, ki so se šteli upravičene do deleža obsežne zapuščine Celjskih. Boj za dediščino je hkrati predstavljal poligon za merjenje moči med kralji, knezi in ostalim plemstvom na skrajnem jugu Cesarstva in na Ogrskem.

V Pokrajinskem muzeju Celje bomo s publikacijo in začasno razstavo nekaj izbranih in dragocenih eksponatov skušali orisati to večplastno in široko razvejano dogajanje. **R. F. G.**

Izjemne nove najdbe

Bogato ornamentirana bronasta kavljasta pasna spona je le eden od fascinantnih pridatkov v nedavno izkopanem grobu bojovnika iz pozne starejše železne dobe (pozno 5./zgodnje 4. stoletje pr. n. št.). Spodaj in zgoraj je okrašena s tekočim motivom dveh graviranih pletenic, ki ju spremljata po dve valovnici, obrobljeni s punciranimi pikami. Na njih so nosili obešene predmete za boj in tiste za vsakdanjo rabo. Skupaj z drugimi imenitnimi grobnimi pridatki bo pomembna dopolnitev stalne arheološke razstave Od šivanke do zvezd. **D. P.**

Foto Niada Smid

Negovska čelada.

Se spomnite Thee?

Slikarka, pastorjeva hči, sestra po duši Alme M. Karlin. Tak je naslov pregledne razstave, posvečene Thei Schreiber Gammelin, ki smo jo odprli v Pokrajinskem muzeju Celje. Letos mineva 110 let od njenega rojstva in 85 let od prvega prihoda v Celje. Avtorica razstave, kustosinja Barbara Trnovec, je na razstavo umestila številna njena likovna dela, ki razkrivajo nadarjeno mlado ustvarjalko. Pod vplivom Alme in teozofije je prišlo do popolnega preobrata, po Almini smrti pa se je vrnila k portretu in krajini iz prvega obdobja svojega ustvarjanja. Na razstavi si lahko ogledate tudi dokumentarni film, v katerem pričevalci osvetlujejo osebnost te nena- vadne ženske. **B. T.**

Zasebni arhiv

Slikarka Thea.

Foto Sebastian Weber

Grafiti; vandalizem, politična sporočila ali umetnost?

Popularna kultura

Popularna kultura vključuje vse vidike kulture, ki imajo značaj množičnega, in zaobjema področja kulturnega udejstvovanja, življenjskih stilov, zunanje podobe kot načina izražanja, dejavnosti in predmetov. Opredelitev je ohlapna in zahteva nenehno presojo, kaj vanjo umestiti.

Raziskovanje popularne kulture je raziskovanje rabe stvari množične produkcije, kot so mediji, literatura, likovna umetnost, film, glasba ter predvsem z njimi povezane prakse. Neločljivo je del

urbanega družabnega življenja, urbano pa pomeni značajsko lastnost in ne nujno umeščenost v mestno okolje. Popularna kultura je neposredno vezana na realna, simbolna ali virtualna prizorišča, ki združujejo ljudi ob koncertih, predstavah, srečevanjih, kulturnem udejstvovanju, pa tudi športu, nakupovanju in komuniciranju. Ljudje, ki jih obiskujejo, jim dajejo prepoznaven značaj, hkrati pa se z njimi identificirajo. Kolektivni spomin vsake generacije Celjanov je zato vezan na določene točke na zemljevidu mesta. Prisotnost popularne kulture je postala najočitnejša v 60. in 70. letih 20. stoletja, ko so ideje »z zahoda« vplivale predvsem na mlade, ki so jih živeli preko Beatlesov, kavbojk, dolgih las, branja Salingerja in Alana Forda, druženja v prostorih, ki so jim dopuščali drugačne vzorce vedenja ... Popularna kultura se ne konča z zaprtjem prizorišč ali razpadom bendov. Niti z upadom poslušnosti določene glasbe niti z razpršenostjo stilov oblačenja. Z menjavo generacij in novimi globalnimi vplivi se spreminja, s selitvijo na splet je ne moremo več lokalizirati. Pa vendar niso iskalci Pokemonov nič manj del te zgodbe kot nekdanji Kljubovci.

URŠKA ŽENKO

Pošiljam vam lepe pozdrave ...

To so običajno besede, ki jih lahko preberemo na starih razglednicah, včasih skrbno zataknjenih v stekleni del babičine kredence v kuhinji. Kasneje smo neodposlane prinašali s potovanj, ker nismo utegnili kupiti znamke ali nismo našli poštnega nabiralnika. Danes pa lahko vsak trenutek naredimo fotografijo, jo pošljemo z mobilnim telefonom in poleg napišemo še LP ali pa jo objavimo na katerem od spletnih družabnih omrežij.

V našem muzeju smo razglednice ohranili. Le-te sestavljajo zbirko, ki ob-

sega preko 7700 v celoti digitaliziranih razglednic. Z njimi se lahko sprehajamo v različne smeri, od domačega kraja do večjih ali manjših mest v regiji. Postale so dragocen vir za spremljanje spreminjanja podobe krajev, razvoja posameznega območja in gospodarskega razvoja kraja. Poleg splošnih in panoramskih pogledov na kraj so na razglednicah izpostavljeni tudi posamezni predeli ali stavbe, ki so bili pomembni za politično, narodno, kulturno, družabno, društveno in gospodarsko življenje. Skupaj z razglednicami so se pojavile tudi prve velikonočne in božične kartice. Tudi domači založniki so začeli izdajati razglednice, ki so se v naših krajih prvič pojavile v prvi polovici 90. let 19. stoletja, seveda s tujimi založniki. Naslovna stran prvih razglednic je bila v celoti namenjena naslovu, kar so kasneje preoblikovali v dva dela: na desni je bil prostor za znamko in naslov, na levi pa za sporočilo. Zadnja stran pa je imela slikovni in sporočilni del. Slikovni del se je počasi razširil čez celotno zadnjo stran razglednice in tudi naša pošiljateljica je bila primorana pisati po slikovnem delu razglednice, sporočilo pa je namenila voščilu za »imendan«.

BRONICA GOLOGRANC ZAKONJŠEK

Novec Maksimiljana I. Habsburškega

Septembra 2016 so arheologi Pokrajinskega muzeja Celje ob zaščitnih izkopavanjih na Muzejskem trgu v Celju odkopali novca Maksimiljana I. Habsburškega. Nenavadno naključje, kajti najdba novca sovpada s spominsko razstavo, s katero želi Pokrajinski muzej Celje letos obeležiti izumrtje rodbine Celjskih leta 1456.

V boj za obsežno dediščino Celjskih so se vključili tudi grofje Goriški. Sklicevali so se na dedno pogodbo in si z vojaško močjo prizadevali osvojiti grofijo Ortenburško na Koroškem. Razsodniki, ki jih je sklical cesar Friderik III. Habsburški, so 16. 2. 1457 zahteve Goriških zavrnili in dediščino Celjskih v Cesarstvu prisodili Habsburžanu. Kljub temu Goriški niso odnehali in so se konec leta 1459 ponovno spustili v boj. Friderikova pribočnika Jan Vitovec in Sigmund Pösing sta jih januarja 1460 dokončno porazila. V miru, ki je bil sklenjen 25. 1. 1460 v Požarnici na Koroškem, Goriški ne samo da niso pridobili dediščine po Celjskih, pač pa so celo izgubili vse svoje dedne dežele vzhodno od Klavž pri Lienzu, kjer je bil tudi njihov matični sedež, grad Bruck. Janez Goriški, ki je bil kot prvorojeni gonilna sila v spopadu, je leta 1462 umrl. Njegov brat Leonard je vodil goriško hišo še štiri desetletja; umrl je leta 1500, brez moških potomcev. Presenetljivo, da je posest zapustil sinu nekdanjega sovražnika, Maksimiljanu I. Habsburškemu.

Tragična zgodba odseva na novcu. Dal ga je skovati Maksimiljan I. v Lienzu v razdobju 1500–1519. Na aversu je upodobljen grb Goriških, po prečkah vzpenjajoči se lev z napisom +COMES GORICIE. Na zadnji strani pa najdemo ščit z avstrijskim grbom in napis +ARCHI DVCIS o.

ROLANDA FUGGER GERMADNIK

Avers novca.

Foto Nina Sovdat

založnik Fran Leskovšek, Celje

Celje – Pravoslavna cerkev in mestna elektrarna, odposlana 1934.

Stane Rozman

Bogata razstavna produkcija in arheološka odkritja v letu jubilejev

Knežje mesto je letos v znamenju jubilejev in ti so bolj ali manj krojili dejavnost Pokrajinskega muzeja Celje. Letu, ki se počasi izteka, so muzealci s Knežjega dvora vtisnili pečat z zanimivi razstavami in drugimi projekti, o katerih smo se pogovarjali s Stanetom Rozmanom, direktorjem Pokrajinskega muzeja Celje.

V teh dneh odpirate razstavo o boju za zapuščino Celjskih, kar se zdi, da je manj znano poglavje iz zgodovine celjske rodbine. Je tudi to razlog za pripravo te razstave?

Letos mineva 560 let, kar je umrl celjski knez Ulrik II., zadnji moški potomec rodbine Celjskih. Takoj po njegovi smrti so se začeli spopadi za dediščino Celjskih, ki je na koncu pripadla Habsburžanom. Ti so tako zagospodarili praktično na celotnem slovenskem ozemlju. Ob naši stalni razstavi Grofje in knezi Celjski smo hoteli prikazati, kakšne so bile posledice izumrtja Celjskih in kaj se je zgodilo z njihovimi posestmi.

Na razstavi si bo mogoče ogledati prav posebno dragocenost, mitro kneginje Katarine Branković, žene Ulrika II. Kako vam je uspelo priti do tega eksponata?

Kopijo izjemno redkega predmeta bomo pridobili v dogovoru z Muzejem Srbske pravoslavne Cerkve v Zagrebu, naša želja pa je še vedno, da bi razstavili original, ki je shranjen v Beogradu. Prav tako pa bomo na tej razstavi prikazali eno naših zadnjih numizmatičnih pridobitev, ki smo jo odkrili pred mesecem dni med arheološkimi raziskavami ob obnovitvenih delih na Muzejskem trgu. Gre za kovanec, ki ga je dal skovati cesar Maksimiljan I., potem ko je tudi dediščina Goriških prešla k Habsburžanom. Na eni strani kovanca je grb Goriških, na drugi pa avstrijski grb. Tega Habsburžani po izumrtju Celjskih seveda niso storili.

V teh dneh pa si je mogoče v vašem muzeju ogledati še eno razstavo, povezano z znamenito Celjanko. Na njej ste predstavili življenjsko sopotnico Alme Karlin, Theo Schreiber Gammelina.

Foto Gregor Katič

Stane Rozman v knjižnici Pokrajinskega muzeja Celje.

Zakaj ste se odločili za postavitev razstave z naslovom Se spomnite Thee?

Razstava je verjetno zanimiva predvsem za starejše Celjane, ki se Thee spominjajo še v živo. Thea Gammelina je igrala pomembno vlogo v življenju Alme Karlin in zdelo se nam je prav, da jo predstavimo tudi kot umetnico, dobro slikarko. Zato na tej razstavi prikazujemo del njenega slikarskega opusa. Hkrati želimo s to razstavo povečati zanimanje za Almo Karlin – pripravljamo se namreč že na leto 2019, ko bo minilo sto let, odkar je Alma odšla na pot okoli sveta. Istega leta pa se bomo spominjali tudi 130-letnice njenega rojstva.

Zelo odmevna je bila panojska razstava ob 170-letnici prihoda južne železnice v Celje, s katero ste na Krekovem trgu zaznamovali osrednjo slovesnost ob tem jubileju. Z razstavo ste gostovali tudi v Ljubljani, do konca leta pa je predvideno še gostovanje na Dunaju. Boste s takšnimi razstavami na prostem nadaljevali tudi v prihodnje?

Razstava je bila resnično uspešna. Že samo odprtje v Celju je privabilo množico obiskovalcev, kajti prihod Južne železnice je spremenil podobo naše krajine. Osebnost mi je bilo zelo všeč, da je otvoritev razstave na železniški postaji v Ljubljani sovpadala z odhodom olimpijcev z vlakom na predstavitev v Koper. Kot nekdanji športnik zelo simpatiziram s takšnimi posrečenimi povezavami kulture in športa in verjamem, da bodo še priložnosti za takšne projekte v prihodnje.

Zagotovo pa si boste letošnje leto v Pokrajinskem muzeju najbrž zapomnili po tem, da ste se preselili v novo, sodobno zgradbo na Glavnem trgu, ki združuje paviljon arheologije in novi turistično-informacijski center. Kaj za Pokrajinski muzej Celje pomeni takšna pridobitev?

V novi stavbi na Glavnem trgu so na enem mestu novi, sodobnejši prostori za

delovanje TIC-a, kar je Celje, v katerega prihaja vedno več turistov, zelo potrebovalo, na drugi pa prostori za predstavitev arheoloških najdb iz antične Celeie v času obnove mestnega jedra. Na enem mestu sta tako posrečeno združeni preteklost in sedanost. Kar zadeva arheološke najdbe, je v paviljonu urejena zelo kakovostna „in situ“ predstavitev, ki jo spremlja tudi razstava Celeia Antiqua. Verjamem, da bo zanimiva ne le za turiste, marveč tudi za prebivalce Celja, ki bi si želeli ogledati del zgodovine mesta.

Do konca leta pa vas čaka še en pomemben projekt: v letu jubilejev, ki jih letos praznuje Celje, boste obeležili še enega pomembnega, ki zadeva tudi vašo muzejsko hišo, in sicer častitljivo obletnico odkritja znamenitega Celjskega stropa. Na kakšen način?

Od odkritja Celjskega stropa letos mineva 90 let, razstavo pa bomo pripravili v začetku prihodnjega leta. Še vedno so v teku raziskave za pripravo konservatorskega načrta. Želimo si namreč, da bi strop, ki je že dotrajan, v prihodnjih letih restavriral.

Ob delu v muzeju in obveznostih, ki jih imate kot pooblaščenec župana MOC za družbene dejavnost, vaš čas v veliki meri zapolnjuje tudi vodenje Atletskega društva Kladivar. Tudi na tem področju je bilo leto zelo uspešno in odmevno, mar ne?

Ob delu v muzeju veliko časa posvečam delovanju atletskega kluba, kolikor pa je ob obveznostih v muzeju in klubu le mogoče, izkoristim priložnost za tek na našem stadionu. Kladivar je bil v zgodovini celjskega športa vedno eden najpomembnejših klubov in tako je še danes. V društvu smo bili izjemno veseli, da so bili kar štiri naši atleti udeleženci olimpijskih iger v Rio de Janeiru. Še bolj pa smo bili veseli uspehov na evropskem prvenstvu v Amsterdamu, kajti letošnji nastop kladivarjevih atletov je bil najuspešnejši v zgodovini evropskih prvenstev. **ROBERT GORJANC**

Iz muzeja na ulico, z ulice v muzej

V Muzeju novejšje zgodovine Celje si prizadevamo, da bi pri pripravi svojih vsebin in programov upoštevali želje, predloge in potrebe najširše javnosti, z njo čim tesneje sodelovali ter jo nagovarjali na najbolj neposreden način. Zato naše ponudbe ne omejujemo zgolj na muzejske prostore, temveč z njo stopamo tudi izven naših zidov.

Gre predvsem za teme, ki so del kolektivnega spomina prebivalcev Celja različnih generacij, in prav na pobudo različnih društev, organizacij in posameznikov smo letos pripravili kar nekaj razstav na prostem. Tako ste si na Trgu Celjskih knezov lahko ogledali razstavi, ki sta obeleževali 25. obletnici slovenske osamosvojitve in državnosti ter 70. obletnico rokometnega kluba v Celju. Na Stanetovi ulici vas je pričakal utrinek iz zgodovine trgovine Rakusch oz. Železninar, v odprtem depoju v prostorih nekdanjega Borova pa so še vedno na ogled otroški vozički iz naše zbirke. Ne gre pa samo za enosmeren proces. Vrata muzeja so namreč na stežaj

odprta za vse tiste, ki želijo sooblikovati, dopolnjevati in nadgrajevati naše delo. Med tovrstnimi pobudami naj izpostavim razstavo o delovanju in pomenu Razvojnega centra Celje, ki so jo v celoti zasnovali in pripravili njegovi (nekdanji) sodelavci ter ob tem organizirali tudi dva strokovna debatna večera, namenjena aktualni problematiki celjskega gospodarstva in urbanizma. Kar je še en lep primer vključevalnosti in sodelovanja kot tudi zavedanja, da je muzejsko skrb za dediščino in preteklost potrebno čim bolj umeščati v izzive časa in prostora, v katerem živimo. **STONE KREGAR**

Otroški vozički v bivšem Borovem.

Filatelija v muzeju

Filatelija je hobi kraljev in kralj hobijev. Temu pregovoru sledimo tudi v Pokrajinskem muzeju Celje, zato smo v sodelovanju s celjskimi filatelisti že organizirali nekaj odmevnih predstavitev znamk.

Filatelija je skozi velika vrata v naš muzej vstopila septembra 2014. Celjski filatelist Tone Petek je na razstavi Pozabi oteta preteklost predstavil 327 tematskih znamk iz številnih držav sveta na temo arheologije,

od prazgodovine do srednjega veka. Iste ga meseca je sledila izdaja priložnostne poštne znamke Barbare Celjske, ki so jo ob 600-letnici kronanja znamenite Celjanske promovirali Pokrajinski muzej Celje, Filatelistična zveza Slovenije in Pošta Slovenije. Vse to je bilo povod, da smo v Pokrajinskem muzeju Celje začeli s sistematičnim zbiranjem in proučevanjem filatelističnega gradiva, nastalega na področju celjske regije. V mestu je bil po letih mirovanju oživiljen Filatelistični in numizmatični klub Celje, ki naši inštituciji pomaga pri zbiranju in urejanju gradiva.

S celjskimi filatelisti načrtujemo v prihodnje še več skupnih predstavitev in razstav, hkrati pa vabljeni vsi, ki vas filatelija zanima, da se pridružite našim projektom in nam s svojim znanjem in izkušnjami pomagata bogatiti celjsko filatelistično dediščino. **DAMIR ŽERIČ**

Razstava znamk Pozabi oteta preteklost.

Dijaki in umetnost

Z dijaki Gimnazije Lava že vrsto let sodelujemo s Pokrajinskim muzejem Celje in z drugimi kulturnimi institucijami v našem mestu. Dijaki so tako neposredno vključeni v kulturni utrip mesta, se srečujejo z umetninami, umetniki, razvijajo svoj estetski čut in se opredeljujejo do umetnin.

Pred dvema letoma, ko smo z dijaki ustvarjali na temo Barbare Celjske, sem Pokrajinski muzej Celje prosila za pomoč pri projektu. Dijake so povabili v Knežji dvor, kjer so jim kustosi muzeja približali zgodovino Celjskih. O temi so se pogovarjali v šoli pri zgodovini, umetnostni zgodovini. Nastale so zanimive upodobitve, ki so bile razstavljene v Knežjem dvoru. Dijaki so bili navdušeni.

Letos mineva devetdeset let od odkritja Celjskega stropa, katerega pomembnosti se Celjani žal premalo zavedamo. S kustodinjo Gabrijelo Kovačič sva za temo novega projekta izbrali to umetnino. Ta način dela omogoča dijakom spoznati umetnino z različnih vidikov. Spoznali so Staro grofijo, njeno zgodovino in najpomembnejšo umetnino, ki krasi to stavbo, Celjski strop. »Ujeli« so se v njegove zgodbe, o njih razmišljali, brali, se pogovarjali med seboj, z učitelji in s starši. Nastale so zanimive interpretacije

mitoloških zgodb in letnih časov, ki jih predstavlja Celjski strop.

Projekt smo uspešno zaključili s predstavitev likovnih del dijakov v glavni dvorani Stare grofije. Tako slavnostnega zaključka projekta nismo pričakovali. Bili smo veseli in ponosni, da smo dijakom na tako neposreden način približali pomemben spomenik naše kulturne dediščine. Zahvaljujem se Pokrajinskemu muzeju Celje in vsem, ki so naše delo spremljali ter nas podpirali. Veselimo se prihodnjega sodelovanja z muzejem.

DARJA POVŠE

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg celjskih
knezov 8,
Celje

Muzej novejše
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

Celjsko meščanstvo med svetovnima vojnama

Muzej novejše zgodovine Celje vas vabi na ogled prenovljene stalne razstave Živeti v Celju. Razstava o mestu Celju in njegovih prebivalcih v 20. stoletju.

Zbiramo spomine: **Primorski Slovenci v Celju**

Ali ste mogoče potomci primorskih Slovencev? Hranite doma fotografije, razglednice, pisma, predmete ali zgodbe, ki pričajo o prihodu in življenju primorskih Slovencev v Celju po I. svetovni vojni? Pomagajte nam ohraniti in oživeti zgodbe primorskih Slovencev v Celju.

Kontakt:

Darja Jan

tel. 03/4286417

darja.jan@mnzc.si

museum of recent history | celje

mnzc

muzej novejše zgodovine | celje

Foto Rada Hribšek

Veleposlanik Republike Poljske gospod Pawel Czerwinski ob klepetu s skupino poljskih turistov, ki so redni gostje Pokrajinskega muzeja Celje.

Foto Urška Ženko

Okusi Afganistana na kavarniškem večeru Pogovarjajmo se #zBegunci.

Foto Jožica Trateški

Tomo Križnar in Bojana Pivk Križnar o kaplji čez rob.

Foto Nataša Žmaher

Ob sprejemu olimpijcev v Ljubljani sta si razstavo Ko železna pride cesta ogledali tudi Maruša Černjul in Martina Ratej.

Foto Robert Zupušič

Razstava Pelikanovih fotografij v Laškem.

Foto Nataša Žmaher

Obiskovalci Pokrajinskega muzeja Celje se radi postavijo na ogled v oblačilih iz časa Barbare Celjske.

Foto Štepa

Avtorja na razstavi ob 70-letnici roketnega kluba v Celju.

Foto Nataša Žmaher

Otvoritev razstave likovnih delih dijakov Gimnazije Lava na temo Celjski strop.

Nagradno vprašanje: Kako je naslov nove strani na Facebooku, ki je del raziskave celjske popularne kulture?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do ponedeljka, 7. novembra 2016, na naslov: Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Albina Jošt, Silva Miklavc in Branko Jazbinšek, vsi iz Celja.** Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Pokrajinskega muzeja Celje.